

Изм. №: ИПСН-87-11/10/2019

ДО

**ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

БИПИ наблюдава назначенията на лидерски позиции в съдебната система от 2011 г. Възможността за отправяне на въпроси, която за първи път беше въведена в ЗСВ и впоследствие възприета от други държавни органи, наложи висок стандарт за публичност и прозрачност при избора на еднолични или колективни органи. Спрямо настоящата процедура БИПИ осъществи запитване към гражданите за това кои са важните за тях въпроси, на които те очакват новият главен прокурор да даде отговор. Част от техните предложения са включени във въпросите по-долу. Надяваме се те да получат отговор или да бъдат зададени от членовете на Съвета в хода на изслушването.

ВЪПРОСИ

Към ИВАН СТОИМЕНОВ ГЕШЕВ, кандидат за заемане на длъжността главен прокурор на Република България, на основание част II, т. 3 от Правила за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и Главен прокурор във връзка с чл. 194а, ал. 6 от ЗСВ (дата на изслушване 24.10.2019 г.):

1) Във Вашата концепция (стр. 13) споделяте, че ще положите усилия да докажете, че създаденото усещане, че главният прокурор притежава силна централизирана власт, която му позволява да управлява и контролира всяко дело в прокуратурата на практика и по закон е невъзможно. Уточнявате, че „естеството на преобладаващата част от прокурорските функции не предполага публичност и затова често се пораждат съмнения за начина, по който се провеждат процесуалните действия в досъдебното производство...“ Ако това е така, бихте ли разяснили за широката общественост как (ако е възможно, посочвайки примери) и в какви случаи се осъществяват правомощията на главния прокурор по чл. 139, ал. 2 ЗСВ; както и каква е практическата (приложима) същност на чл. 126, ал. 2 КРБ и чл. 136, ал. 3-5 ЗСВ?

2) Едно от важните неща в работата на прокуратурата е зачитане презумпцията за невинност. В тази връзка, ще работите ли, ако бъдете потвърден за главен прокурор за реалното транспониране на ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/343 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство?

3) Смятате ли, че отказът от образуване на досъдебно производство следва да подлежи на съдебен контрол? Моля, изложете своите аргументи независимо дали отговорът Ви е положителен или отрицателен.

4) На стр. 28 от Вашата концепция предлагате „преодоляване на наследените принципи на формиране на трудовото възнаграждение еднакво за съответната длъжност на съответното ниво, без да се отчита обемът и качеството на свършената работа“ и реферирате към опит в различни държави от ЕС и в частност Румъния. През 2017 и 2018 г. последователно бяха приети промени в чл. 233 от ЗСВ, даващи възможност на ВСС да определи допълнително възнаграждение в зависимост от степента на натовареност. Такова беше определено и за заетите в специализираните съд и прокуратура. В тази връзка, моля пояснете какво по-конкретно имате предвид?

5) България все още не е въвела ефективен механизъм за отчетност, контрол и разследване на главния прокурор, за което е осъдена и за което има множество международни препоръки. Според Вас, как трябва да бъде структуриран този механизъм?

6) На 10.10.2019 г. Европейската комисия призова България (и Португалия) да спазва Директивата на ЕС за борба с киберпрестъпността (Директива 2013/40/ЕС): „...Комисията направи оценка на националните законодателства за прилагане на Директивата и установи редица недостатъци в португалското и българското законодателство, по-специално по отношение на някои нарушения и съответните санкции. България и Португалия разполагат с два месеца, за да отговорят на доводите, изложени от Комисията.“¹ Как виждате ролята на прокуратурата в този процес?

7) Във Вашата концепция (стр. 2) твърдите, че „активното сътрудничество и партньорство със съсловните и неправителствени организации, медии и образователни институции, е необходима основа за постигане на международните стандарти за предвидимо и справедливо наказателно производство, зачитащо правата и основните свободи на гражданите.“ Един от принципите, които *inter alia* излагате, че ще следват в бъдещата си дейност, ако бъдете потвърден за главен прокурор, е: „широк диалог с представителите на научната общност и гражданското общество“ (стр. 27).

В този смисъл, какви действия ще предприемете в качеството си на главен прокурор, за да реализирате това сътрудничество конкретно с неправителствени организации? Бихте ли сътрудничили на БИПИ в подготовката на част IV на Индекса на реформата в прокуратурата в Република България?²

8) Във Вашата концепция неведнъж засягате темата за справедливостта, включително в качеството ѝ на „продукт“, очакван от българските граждани. Имайки предвид целите на наказанието както следват от чл. 36 НК, смятате ли, че понякога в общественото пространство границите между „справедливост“ и „възмездие“ се размиват? Трябва ли прокуратурата винаги да отговаря на обществените очаквания за справедливост?

9) Мислите ли, че прокуратурата демонстрира „прокурорски активизъм“ и какви могат да са последствията за върховенството на правото и обществото от такова поведение?

¹ Вж. *Производства за установяване на нарушения от месец октомври: основни решения*: https://europa.eu/rapid/press-release_INF-19-5950_en.htm [11.10.2019].

² Вж. последно издание на *Индекс на реформа в прокуратурата в Република България* тук: http://www.bili-bg.org/cdir/bili-bg.org/files/Indeks_na_reformata_v_prokuaturata_v_Bulgaria_2013_bg.pdf [11.10.2019].

10) Как могат да се надмогнат ноторно известни нездравословни взаимоотношения между представители на изпълнителната власт и прокуратурата, особено в малки населени места?

11) Как виждате възможностите на прокуратурата по закон да предотвратява и да търси отговорност за порочни явления в бизнеса, напр. принуда, измама и др.?

12) Кое е делото, с което се гордеете най-много в професионалната си кариера като прокурор или което определяте като свое най-голямо предизвикателство и успех?

13) Редица изследвания регистрират ниско обществено доверие в органите на съдебната власт.³ Според Вас, на какво се дължи това?

14) Над 65% от гражданите искат следващият главен прокурор да е политически независим. Вие определяте ли се като такъв?⁴

15) Добре позната практика е всеки нов лидер да получава 100 дни толеранс (кредит на доверие), преди обществеността да коментира неговите действия. Кои са трите най-важни неща, които планирате за този период?

16) Смятате ли да влизате в зала по време на мандата?

17) Участвате ли в доброволчески и/или обществени инициативи? Ако да - моля посочете в какви.

С УВАЖЕНИЕ,

Сяурова-Вегертседер
директор БИПИ

---

³ Вж. например *Граждани, клиенти и съдии за съдебната реформа, качеството на предоставяните услуги и правораздаването в България* (2012): http://prss-bg.org/sites/default/files/PRSS_Alfa_report_0.pdf; *Оценка за дейността на главния прокурор* (Alpha Research): <https://alpharesearch.bg/monitoring/24/> [11.10.2019]; *2019 European Semester: Country Report – Bulgaria*: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2019-european-semester-country-report-bulgaria_en.pdf [EN] и др.

⁴ <http://www.bifi-bg.org.cdi/bifi-bg.org/files/PPT.pdf> [11.10.2019].